

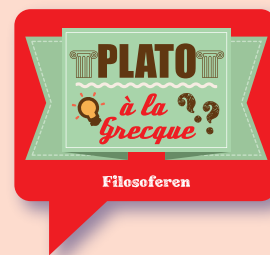
Oh my god!

Duur: 50'

Materiaal

Werkwijze

Doelen

De kinderen weten dat er verschillende soorten geloof in de wereld zijn.
De kinderen leren onder woorden brengen dat elk geloof respect verdient en elk persoon evenwaardig blijft ondanks verschillende religies.
De kinderen leren dat men door filosoferen samen tot nieuwe inzichten kan komen, elkaar kan verrijken met ideeën en bedenkingen en elkaar op een denkspoor kan zetten.

Kinderrechten

Recht op een gelijke behandeling, recht op een eigen mening en op inspraak, recht om iemand te zijn, recht op veiligheid en bescherming, recht om samen te komen met anderen.

Kinderrechten-waarden

Respect voor elke mens, respect voor verschillen, verantwoordelijkheid nemen, iedereen is gelijkwaardig, solidariteit en verbondenheid.

Kinderrechten-vaardigheden

Opkomen voor eigen mening, goed luisteren naar anderen, zich inleven in iemand anders, zelf problemen oplossen, een eigen standpunt innemen, het standpunt van iemand anders durven in te nemen, initiatief nemen, praten over gebeurtenissen, verantwoordelijkheid opnemen, om hulp vragen en hulp bieden, onderhandelen, evalueren.

Leermiddelen

Digitaal bord of computer met beamer
Internetconnectie

Materialen in bijlage

Digitale oefening 'Zie je wat je ziet?'
Digitale oefening 'Filosofische vragen'
Digitale oefening 'Kinderrechten kiezen'
Digitale oefening 'Een rechtje meer of minder'
Kinderrechtentekeningen¹ op A4 volledig (projectie)
Doorvraagkaarten
Wereldkaart religies
Oh my god: verhaal 'Floris ende Blancefloer'
Groene en rode kaartje

Vooraf

Druk het verhaal 'Floris ende Blancefloer' af.
Druk de doorvraagkaarten af.
Maak rode en groene kaartjes (1 set per kind).
Installeer de link naar de digitale oefeningen op de tablets (zie basismaterialen) en druk de doorvraagkaarten af.

Verloop

Stap 1: Is wat je ziet ook echt wat je ziet?

Projecteer de digitale oefening: 'Ziejewatjeziet?'

Bespreek:

- Ziet iedereen hetzelfde?
- Hoe kan dat?

Op deze manier kan je ook verschillend naar de werkelijkheid kijken. Wat is waar? Wat is niet waar? Wat is juist, wat is fout? Bestaat er eigenlijk wel zoiets als dé waarheid?

Stap 2: Wat is filosoferen?

- Wie weet wat filosofie wil zeggen?
- Wat is filosoferen?
- Wie heeft al eens gefilosofeerd?

Samen nadenken over een bepaald onderwerp. Samen vragen stellen, zonder dat er foute of juiste antwoorden bestaan. Alles kan of mag. We bouwen samen aan het antwoord, als met een legobouwdoos. We bouwen verder op elkaars gedachten of ideeën. Soms krijg je duidelijke antwoorden, soms nog meer vragen ... Er is slechts 1 regel:

Als iemand praat, luisteren de anderen

Stap 3: Inleiding gesprek

Lees voor of vertel het verhaal van 'Floris en Blancefloer.'

Besprekingsvragen:

- Wie zijn de hoofpersonages in dit verhaal?
- wat doen ze allemaal samen?
- Wanneer zijn ze niet samen? Waarom?
- Hoe eindigt het verhaal?

Stap 4: Het filosofisch gesprek:

- Wat betekent 'geloven' voor jou?
- Mag je geloven wat je wil?
- Waarom mag je geloven?
- Wat is het verschil tussen fantasie en geloven?
- Waar kan je zoal in geloven?
- Kan je van geloof veranderen zo vaak je maar wil?

De kinderen vertellen vrij.

Laat vooral kinderen zelf aan het woord en stel goede (doorvraag)vragen om het gesprek in goede banen te leiden.

Mogelijke vragen

- Wat bedoel je daarmee?
- Kun je een voorbeeld geven?
- Begrijpt iedereen dat?
- Waarom denk je dat?
- Waarom is dat zo?
- Hoe weten we of dat waar is?
- Waarop heb je dat gebaseerd?
- Wat weten we daar nog meer over?
- Denkt iemand daar iets anders over?
- Zal dat in de toekomst ook nog zo zijn?

Gebruik de doorvraagkaarten waar mogelijk/nodig om verdiepend te werken.

Bijkomende vragen over het thema geloof:

- Is geloof belangrijk?
- Wat doe je als je niet meer mag geloven?
- Kan je stoppen met geloven?

Werkwijze voor grotere groepen:

Verdeel de kinderen in 2 gelijke groepen. Indien nodig zit je zelf bij 1 van de 2 groepen. Groep 1 zit op stoelen in een cirkel.

Groep 2 zit op stoelen in een grotere cirkel rond groep 1, met telkens een kind uit de buitenste kring achter een leerling uit de binnenste kring.

De kinderen in de binnenste cirkel krijgen een groene en een rode kaart. Deze kaarten leggen ze voor zich op de grond als ze het woord willen tijdens het gesprek.

Groene kaart: ik wil iets toevoegen aan de argumenten van vorige spreker.

Rode kaart: ik heb een tegenargument voor vorige spreker.

Enkel de kinderen uit de binnenste kring mogen deelnemen aan het gesprek. De kinderen uit de buitenste kring mogen alleen zo goed mogelijk observeren: het is de bedoeling dat zij later verder bouwen op de argumenten die nu worden aangehaald.

Leg de kinderen een vraag voor. Geef het woord aan een van de kinderen. Wanneer een ander kind uit de binnenste kring akkoord is met een argument en er iets aan wilt

toevoegen laat hij zijn groene kaart zien. Indien hij/zij een tegenargument heeft, laat hij een rode kaart zien. Het is aan de leerkracht om te bepalen wie als volgende spreker aan de beurt komt. Als een kind een interessant nieuw onderwerp aansnijdt, is het belangrijk om de vraag te herformuleren.

Laat de kinderen af en toe samen met hun partner uit de buitenste kring stellingen bespreken en argumenten zoeken.

Laat op een bepaald moment de kinderen uit de buitenste kring en de binnenste kring van plaats verwisselen.

Stap 5: Filosofische vragen formuleren

Vraag op het einde van het gesprek aan alle kinderen om 1 vraag te formuleren die ze zich stellen naar aanleiding van het gesprek en deze op te schrijven op aparte kaartjes.

Overloop klassikaal de verschillende vragen en laat de kinderen samen beslissen welke vragen ze verder willen bespreken tijdens een volgende filosofersessie.

Stap 6: Reflectie

- Wat vond je van het gesprek?
- Wat liep goed/niet goed?
- Heb je genoeg kunnen deelnemen aan het gesprek? Waarom wel/niet?
- Heb je iets bijgeleerd? Wat? Van wie?
- Is jouw idee rond 'geloof' veranderd?
- Heb je nog vragen rond dit thema?
- Wat vond je het leukst? Waarom?
- Wat vond je het minst leuk? Waarom?

Bron: Filomundo Die Keure

Bron: Kinderrechtencommissariaat, filosoferen met kinderen

Stap 7: Ken je rechten (optioneel)

Bespreek aan de hand van de digitale oefening: Kinderrechten kiezen, met welke kinderrechten de inhoud en het verloop van deze les te maken hebben (eigen mening, goed leven, familie, identiteit ...).

OF

Bespreek aan de hand van de Kinderrechtentekeningen 1 op A4 volledig (projectie) met welke kinderrechten de inhoud en het verloop van deze les te maken hebben. (eigen mening, goed leven, familie, identiteit ...).

Indien je dieper wil ingaan op de betekenis van de verschillende rechten kan dat aan de hand van de digitale oefening 'Een rechtje meer of minder'.

Tip

Heeft de klas de smaak van het filosoferen te pakken?

Bekijk samen de digitale oefening 'Filosofische vragen' en maak een keuze voor een volgend gesprek!

Eindtermen

Nederlands

Luisteren: 1.5, 1.8, 1.9

Spreken: 2.5, 2.6, 2.7

Strategieën: 5.1, 5.2, 5.3

(Inter)culturele gerichtheid: 7

Mens en maatschappij

Mens: 1.1, 1.2, 1.7

Maatschappij: 2.8, 2.12, 2.13

Muzische vorming

Beeld: 1.2, 1.3

SoVa 1.2, 1.6, 1.7

Domein relatiewijzen: 2

Domein samenwerking: 3